

NÁZEV/TÉMA: **Podstatná jména**

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura   **Škola:** Gymnázium a SOŠ pedagogická, Znojmo

Učitel: Mgr. Lucie Janská

Třída + počet žáků: kvarta A, 30

Časová jednotka: 1 vyučovací hodina, tj. 45 min.

Použité metody: brainstorming, frontální výklad, „Václavák“ (u nás ve Znojmě je rušný „Masaryčák“), kooperativní bingo, frontální opakování

Uspořádání třídy: běžné

Charakteristika třídy (počet žáků, nadaní žáci, žáci s SPU, SPUCH nebo sociálně znevýhodněného prostředí): ve třídě je 30 studentů, jsme výběrová škola, tudíž většina žáků je nadprůměrná, nikdo není veden jako nadaný, nikdo nepatří do SPU, SPUCH, nikdo nepochází z výrazně sociálně znevýhodněného prostředí

Situace: vzhledem k tomu, že jsou studenti v kvartě, tedy 9. ročníku ZŠ, předpokládá se, že většinu informací znají z předchozích ročníků, znalosti tedy jen „oprašují“

Kompetence:

K1) kompetence k učení

K2) sociální kompetence

K3) komunikativní kompetence

Výstupy:

student procvičuje tvary, určuje mluvnické kategorie, třídí podstatná jména podle různých kritérií

Výukové cíle:

C1) formuluje svými slovy „definici“

C2) využívá předchozí zkušenosti

C3) získává informace

C4) nové informace aplikuje

C5) formuluje svůj názor

Potřebný materiál včetně přesného uvedení zdrojů:

EVOKACE: braistorming - stačí běžná školní tabule, možno nahradit velkými papíry přilepenými na stěnách učebny a fixy

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU: učebnice Český jazyk pro ZŠ a víceletá gymnázia 9, Fraus- kapitola Podstatná jména (s.27-30)

REFLEXE: předem vytvořený hrací plán pro kooperativní bingo

Hodnocení: slovní hodnocení v průběhu frontálního výkladu, během „Masaryčáku“ a kooperativního binga povzbuzování, v závěru nejlepší řešitel kooperativního binga odměněn jedničkou za aktivitu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Realizace:

čas	metoda	co dělá učitel	co dělají studenti	cíle	kompetence
5 minut E	brainstorming	- vyzve studenty, aby říkali hesla, která se týkají podstatných jmen (třídění, kategorie, definice atd.), tuto činnost řídí - zapisuje na tabuli hesla studentů	- říkají hesla, která se týkají podstatných jmen	využívá předchozí zkušenosti	komunikativní
10 minut U, R	frontální výklad	- vybízí studenty, aby se pokusili hledat souvislosti, formulovali definice a příklady daného hesla - vysvětlí zapsaná hesla, souvislosti, doplní o hesla, která na tabuli chybí a potřebuje s nimi pracovat	- formulují definice, uvádí příklady - dělají si zápisky	formuluje svými slovy „definici“ získává informace	komunikativní k učení
5 minut R	„Masaryčák“	- vybídne studenty, aby si vybrali jedno z hesel, která vznikla z brainstormingu, zapsali jeho definici na kousek papíru a vysvětlili je alespoň dvěma spolužákům, které „potkají“ - kontroluje průběh aktivity (chodí mezi studenty a naslouchá)	- vyberou si heslo z tabule, zapíší jeho definici, volně se prochází po třídě, vyberou si alespoň dva spolužáky a svoji definici jim přečtou, spolužák na oplátku přečte svoji definici, navzájem se opravují	formuluje svými slovy „definici“	komunikativní sociální k učení
10 minut	kooperativní bingo	- rozdává každému studentovi arch s předem připraveným hracím polem binga - hru časově omezí na 10 minut (tj. studenti mají za úkol stihnout vyplnit co nejvíce sloupců za 10 minut) - hlídá čas	- chodí po třídě a hledají vhodného adepta, který by správně odpověděl na jimi vybranou otázku z binga a zapsal ji do archu - během 10 minut se snaží získat co nejvíce sloupců	nové informace aplikuje	komunikativní sociální k učení
10 minut	frontální opakování = kontrola binga	- vyvolává studenty - kontroluje, popř. opravuje, komentuje odpovědi	- studenti odpovídají na otázky z binga - kontrolují své		k učení komunikativní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

			odpovědi, ty, které chybí, si doplňují		
5 minut	úvodní organizace, závěrečné vyhodnocení a zhodnocení	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje výsledky binga, popř. udělí odměnu (jednička, pytlík bonbónů, apod.) - vybídne studenty ke zhodnocení hodiny - sám hodnotí výsledek hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - hlásí své úspěchy v bingu - hodnotí hodinu –přínos, aktivita... 	formuluje svůj názor	komunikativní

Pedagogická reflexe (co se mi podařilo, co mohu příště udělat lépe):

hodina probíhala kupodivu přesně podle promyšleného harmonogramu, dařilo se mi hlídat si čas a všechny části hodiny dodržet, skutečně došlo i na závěrečnou reflexi, na niž často bohužel nezbývá čas, dařilo se mi studenty takzvaně držet na uzdě, přesně dbali mých pokynů, studenti byli nabuzení, protože dopředu věděli, že je čeká zase nějaká „pančelčina bláznivina“, podle jejich hodnocení brali hodinu jako velmi přínosnou, co se týče opakování, zábavnou díky možnosti volně se pohybovat po třídě, byli spokojení a vyžadovali podobné hodiny i do budoucna.

K přípravě přikládám:

Příloha č. 1 - Kooperativní bingo na téma podstatná jména

Příloha č. 1

BINGO - PODSTATNÁ JMÉNA

	B	I	N	G	O
B	Co jsou to podstatná jména?	Napiš latinský název pro po.jm.:	Co jsou to konkréta?	Co jsou to abstrakta?	Co jsou to po. jm. vlastní?
I	Co jsou to po. jm. obecná?	Jaké rozlišujeme pády ve vztahu k po.jm.?	Jména látková označují tvarem mn. číslo bez ohledu na množství. ANO - NE	Jména pomnožná mají tvar mn. č., i když označují jednu věc. ANO -NE	Co jsou to po. jm. hromadná?
N	Jaký rozlišujeme u po. jm. rod?	Které slovo nepatří do řady? kniha, tužka, paměť, tuha, obal	Které slovo nepatří do řady? Čechy, nůžky, plavky, žactvo, Vánoce	Které slovo nepatří do řady? jehličí, vodstvo, stromoví, obecenstvo, sánky	Které slovo nepatří do řady? rákosí, voda, sklo, mouka, beton
G	Které slovo nepatří do řady? život, světlo, loď, plavání, plavba	Ocet je po. jm. pomnožné, hromadné nebo látkové?	Zboží je po. jm. pomnožné, hromadné nebo látkové?	Varhany jsou po. jm. pomnožné, hromadné nebo látkové?	Cukr je po. jm. pomnožné, hromadné nebo látkové?
O	Uvedená věta neobsahuje po. jm. konkrétní nebo abstraktní? <i>Chci vás upozornit na důležitý problém.</i>	Uvedená věta neobsahuje po. jm. pomnožné, hromadné nebo látkové? <i>Vedle složeného dříví ležely staré sánky.</i>	Stojí oběma <u>nohama</u> na zemi. U podtrženého po. jm. urči mluvnické kategorie a vzor.	Dědeček je členem Klubu českých <u>turistů</u> . U podtrženého po. jm. urči mluvnické kategorie a vzor	Na cestu nám svítil <u>M/měsíc</u> . Podtržené po. jm. je obecné nebo vlastní?

Pro třídu kvarta zpracovala Lucie Janská, Gymnázium a SOŠ pedagogická, Znojmo, 2011.